From 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e odnzkg.nl>
Subject **RE: actiepunt 16 uit WG diffuus Pb**
To 5.1, 5.1, 2, e 5.1, 2, e @rivm.nl>, 5.1, 2, e 5.1, 2, e (WVL) ' 5.1, 2, e @rws.nl>
Cc 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl)" 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
5.1, 2, e September 10, 2019 at 11:56:45 AM CEST

Beste 5.1, 2, e

Hartelijk dank voor je observaties.

We hebben hier even besproken of we de criteria, die je noemt om een stadstuin nader te definiëren, moeten meenemen in de Nota Bodembeheer. We zien daar van af omdat we verwachten dat dit bij het toetsen teveel discussie oplevert. Wij geven de voorkeur aan de verklaring van de gebruiker (bewoner, eigenaar), die daarmee 'als het ware' een afspraak met ons maakt om geen groenten te verbouwen in de tuin en de verharding van de tuin in stand te houden. Dit leggen we dan vast in een beschikking, waarmee ook het gebruiksadvies wordt vastgelegd. En bij een gehalte > 800 geven we het dringende advies om te saneren (maar we zullen er niet op handhaven). In hoeverre getwijfeld gaat worden aan 50% reductie van ingestie door stakeholders of wie dan ook, is iets wat we tegemoet zien. Bij het tervisie leggen van de Nota hebben we daarover geen zienswijzen ontvangen.

Verder zijn we van plan om een infoblad over Wonen met Siertuin te maken, met fotovoorbeelden zoals hieronder. Dit is dan een aanvulling op de infographics.

"Kan het RIVM zich hier een beetje in vinden", was natuurlijk een slip of the pen ☺

@ 5.1, 2, e is dit voldoende voor actiepunt 16?

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e

Van: 5.1, [redacted] 5.1, [redacted] rivm.nl>
Verzonden: vrijdag 6 september 2019 16:26
Aan: 5.1, 2, e [redacted] 5.1. 2, e odnzkg.nl>; 5.1, 2, e [redacted] (WVL) ' 5.1, 2, e rws.nl>
CC: [redacted] 5.1, 2, e amsterdam.nl) 5.1, 2, e amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: actiepunt 16 uit WG diffuus Pb

Beste [redacted]
bedankt voor de uitgebreide toelichting op de Amsterdamse aanpak.

Ik heb in het documentje nog wat observaties toegevoegd – zie deze niet als RIVM advies maar als inbreng voor de werkgroep diffuus lood.

Jouw laatste vraag: “Kan het RIVM zich hier ook in vinden?” kan ik natuurlijk niet zo maar beantwoorden.
Dan zou mij (terecht) solistisch optreden worden verweten.
RIVM adviezen worden ‘na peer review’ en na goedkeuring door de directeur milieu naar buiten gebracht.

m.v.g.
en prettig weekend

[redacted]

From: [redacted] [mailto 5.1, 2, e odnzkg.nl]
Sent: donderdag 5 september 2019 17:14
To: 5.1, [redacted] 5.1, 2, e (WVL) '
Cc: [redacted] 5.1, 2, e amsterdam.nl)
Subject: RE: actiepunt 16 uit WG diffuus Pb

Beste [redacted] en [redacted]

Hier kunnen we zeker wat mee.

Amsterdam stuurt niet aan op een wettelijke, landelijk geldende norm voor Wonen met siertuin (WmS) maar heeft zelf een beleidsmatige grenswaarde gekozen voor WmS voor gebruik binnen de gemeente. Deze waarde komt overeen met het Zaanse Saneringscriterium van 800 mg/kg. Deze waarde is reeds onderbouwd en geaccepteerd door het RIVM in de Ex Ante evaluatie lokaal beleid uit 2017. Wat ook meespeelde is dat door aan te sluiten bij 800 er in de regio geen wildgroei aan verschillende grenswaarden ontstaat (hoewel de waarde op andere manier gebruikt wordt).

Bij de definitie van WmS moet men een Amsterdamse stadstuin voor ogen houden die anders gebruikt worden dan ‘normale’ tuinen. Met stadstuinen bedoelen we tuinen die door de aard ervan leiden tot vrijwel geen gewasconsumtie en sterk verminderde ingestie door kinderen. Daarbij denken we aan kleine of grotendeels verharde tuinen, of anderszins voor kinderen onaantrekkelijke buitenruimtes (veel schaduw of opslag van goederen of slecht toegankelijk). Verder gaan het om statische locaties, waarbij het uitsluitend om reeds bestaande tuinen gaat. Er is geen sprake van nieuw aan te leggen tuinen bij nieuwbouwprojecten. In stadstuinen (siertuinen) zullen spelende kinderen niet gemakkelijk gronddeeltjes binnenkrijgen omdat direct contact met onbedekte grond niet of slechts heel beperkt mogelijk is. Ofwel gewasconsumptie is 0% en ingestie grond is met 50% verlaagd.

De functie WmS zal vooral worden gebruikt bij beoordelen van statische situaties, met name bij verkoop van vastgoed. Het gaat dan om gelijkblijvend gebruik maar verandering van eigendomssituatie. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (BG Wbb en gemandateerd door B&W Amsterdam) zal bij verzoeken om toetsing op geschiktheid bij verkoop van vastgoed standaard uitgaan van Wonen met tuin tenzij de eigenaar expliciet verklaart dat de tuin na verkoop als siertuin gebruikt gaat worden. Bij een loodgehalte < 800 mg/kg zal een beschikking ernst-geen spoed worden opgesteld om de gebruiksadviezen vast te leggen. Bij een gehalte > 800 zal een sanering uitgevoerd moeten worden als het gaat om verkoop van vastgoed door de gemeente.

Amsterdam kiest voor een strengere maximale waarden voor lood bij het toepassen van grond en is daarmee strenger dan het generieke beleid. Op gevoelige bodemfuncties (natuur, landbouw, moes/volkstuin) zijn toepassingseis en de kwaliteit van de aanvulgrond/leeflaag altijd Achtergrondwaarde (AW). Op bodemfuncties met humane blootstellingrisico’s (wonen met tuin en plaatsen waar kinderen spelen) mag grond met kwaliteit Wonen worden toegepast, mits de grond niet meer dan 100 mg/kg lood bevatten (dit komt voort uit Toetsingsregel Achtergrondwaarde).

Stakeholders in Amsterdam (Grond en Ontwikkeling, GGD en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) zijn het eens over deze aanpak. Kan het RIVM zich hier ook in vinden?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: 5.1, [redacted] 5.1, [redacted] rivm.nl>
Verzonden: woensdag 4 september 2019 17:22

Aan: 5.1, 2, e (WVL) ' 5.1, 2, e rws.nl>;5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e odnzkg.nl>
Onderwerp: actiepunt 16 uit WG diffuus Pb

16 Informeel met RIVM afstemmen over afleiden norm siertuin met RTB 5.1, 2, e 1-7-2019

Beste 5.1, 2, e en 5.1, 2, e

Bij het overleg WG diffuus lood kwam heel even actiepunt 16 langs maar heeft nog niet tot een verdere actie of afspraak geleid.

Voor wat betreft normen lood is de stand van zaken dat
Er is een interventiewaarde (530)
Er zijn maximale waarden voor L/N, W en Industrie resp. 50 (AW), 210 en 530.
Alleen deze waarden zijn wettelijk (tot zover geen nieuws).

De wettelijke normen zijn (volgen niet het advies van EFSA) beleidsmatig op dit niveau vastgesteld en worden in de aanvullingswet bodem niet aangepast (de Wbb normen worden beleidsneutraal overgebracht)

De advieswaarden van de GGD zijn dus niet wettelijk (maar advies) en is in feite de doorrekenng van EFSA advies en de RIVM interpretatie voor bodem.
Men komt tot drie risiconiveaus voor de mens maar deze mag je eigenlijk niet vergelijken met ijvoorbeeld de maximale waarden (want andere onderbouwing en beschermingsdoel en –niveau)

Gelukigerwjs vallen de maximale waarden voor lood wel binnen de gezondheidskundige uiterste grenzen die aangegeven worden met de richtlijn van de GGD.
m.a.w. de impact van de GGD richtwaarden op het grondverzet is hanteerbaar hoewel het BG bij grondverzet kan sturen op 'voldoende bodemkwaliteit' (<100, < 90 en < 60).

Dan mijn vragen:
1) wil je een norm (wettelijk) voor een siertuin of
2) kan je beter overweg met een grenswaarde die je dan als BG zelf verankerd in beleid

Als je kiest voor optie 1 kan je niet om het ministerie heen. Daarbij aanpassing van een besluit of regeling gaat veel tijd kosten
Als je kiest voor optie 2 zal je als BG een standpunt in oeten nemen m.b.t. het beschermingsdoel en –niveau en de definitie van een siertuin. Bij het maken van beleidsmatigekeuzen is het verstandig bepaalde stakeholders hierin mee te nemen.

Kunnen juliie hier iets mee?
m.v.g.
5.1, 2, e

	Gezondheidskundig **voldoende** bodemloodkwaliteit	Gezondheidskundig **matige** bodemloodkwaliteit	Gezondheidskundig **onvoldoende** bodemloodkwaliteit
Grote moestuin (> circa 200 m^2)	< 60	60 - 260	> 260
Wonen met tuin (kleine moestuin)	< 90	90 - 370	> 370
Plaatsen waar kinderen spelen	< 100	100 - 390	> 390
IQ-puntverlies door bodemlood	< 1 IQ-puntverlies	1-3 IQ-puntverlies	> 3 IQ-puntverlies

Met vriendelijke groet,
5.1, 5.1, 2, e
Coördinator Programma Bodemkwaliteit

5.1, 5.1, 2, e | National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)
Centre for Sustainability, Environment and Health | Sustainability, Drinking Water and Soil

T 5.1. 2. e M 5.1. 2. e
F 5.1, 2, e E 5.1, 5.1, 2, e rivm.nl
www.rivm.nl www.bodemambities.nl www.risicotoolbox.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Q Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen!

****

Aanvragen, meldingen, zienswijzen, klachten, verzoeken Wet openbaarheid van bestuur en verzoeken om informatie, kunnen uitsluitend via de daarvoor bestemde formulieren op digitale wijze worden ingediend en niet via dit e-mailadres. Als een digitaal formulier is ingediend wordt er een zaak aangemaakt in ons systeem. Verdere digitale communicatie vindt uitsluitend via de zaak plaats. Stukken of reacties die naar dit e-mailadres worden verzonden worden als niet ontvangen beschouwd, en er gaan geen wettelijke termijnen lopen. Informatie over de digitale werkwijze en de digitale bereikbaarheid van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is beschikbaar op de website van de OD NZKG. Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht en de bijlage(n). De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Ontvangt u dit bericht ten onrechte? Dan verzoeken wij u de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied staat er niet voor in dat de integriteit van dit bericht behouden is gebleven. Ook garanderen wij niet dat dit bericht en de bijlage(n) vrij is van virussen, niet is onderschept of vatbaar is geweest voor tussenkomst (door derden).

****

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*